

„Krēslas stundas” dažādība Ulbrokas bibliotēkā

Kā ik gadu arī

šogad novembrī pulcējām savus lasītājus un literatūras interesentus uz Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas „Krēslas stundu” Ulbrokas bibliotēkā. Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļa ir projekts, ko administrē Biedrības Norden asociācija (Foreningen Norden Forbund), bet Latvijā - Ziemeļu Ministru padomes birojs sadarbībā ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu Literatūrascentru un biedrību Norden Latvijā. Šī gada tēmas atslēgas vārdi „citādība”, „dažādība” un „daudzveidība” raksturo kā ziemeļvalstu, tā citu tautu raksturīgākās īpašības.

Pasākuma ieskaņā apzinājāmies ar kādiem mērķiem ik gadus novembra vidū sanākam, lai klausītos gada tēmai piedāvāto lasījumu. Guvām nelielu ieskatu „Krēslas stundas” vēsturē un būtībā. Bibliotēkas vadītājas Daigas Brigmanes stāstītajā vērojama atbildība programmas izstrādē, meklējot aktuālo, būtisko un cilvēcīgo sarunai par mums un svešiem citās kultūrās. Dažādu valstu etniskie aspekti un darbība kultūrvidē jeb citādie Latvijā. Publiskajā telpā arvien biežāk atspoguļotie pieredzes un dzīves stāsti svešatnē kalpo tolerantai attieksmei pret citu cilvēku, sociālo grupu un tautu interesēm, dzīvesveidu, uzskatiem, jūtām, paražām un ticību.

Savukārt bibliotekāre Ieva Mūrniece citēja V. Sprūdes interviju ar etnoloģi I. Boldāni, kas publicēta 2012.gada 11.oktobrī. Uzzinājām kādi savā domāšanā esam paši – latvieši un kādi mums un citiem šķiet sociāls cilvēku kopums vai etnosi. Tāpat apzinājām ar ko raksturīga katra no ziemeļvalstīm. To iedzīvotājiem raksturīgs lepnums par savu valsti un cenšanās gan darbā, gan sabiedriskajā dzīvē rīkoties pēc iespējas pozitīvāk attiecībā pret savu valsti. Arī ziemeļnieku savstarpējās sarunās netiek pieminēts negatīvais. Ziemeļvalstīs dzīvo aptuveni 100 dažādas etniskās grupas. Īpaši jāizceļ lapi, kuru apdzīvotība Somijā, ir ap 40 000. Savā zemē viņi ļoti lepojas ar savu kultūru, taču ārpus savas etniskās dzimtenes viņi ar kultūru nelepojas. Ziemeļvalstu kopīgās iezīmes ir vienlīdzība, tolerance, liberālisms, sociāldemokrātija un individuālisms. Viņus vieno arī savāda Jantes likums, kurš liedz izcelties, būt arī šķītiem, tālab nokļūstot Skandināvijā atcerēsimies, ka braukt ar jaunākā izlaiduma auto vai lietot modernāko I-phone neskaitās stilīgi.

Šī gada literārā darba fragments „Želejkonfekšu bēglis” ir somu autora Mika Nusiainens teksts, kas atklāj autora mīlestību pret visu zviedrisko. Autors savos izteikumos ir ass, bet atklāts, raisot diskusijas arī pasākuma apmeklētāju vidū. Taču vispirms jāpateicas Ulbrokas vidusskolas angļu valodas skolotājai Andai Zandbergai (skat. attēlā), kura piekrita nolasīt šo grāmatas fragmentu. Vienlaicīgi pastāstīt arī par saviem pirmajiem iespaidiem nokļūstot Anglijā – par šīs tautas pieklājību un laipnību. Starpbrīdī malkojām tēju īsti angļiskā stilā. Skolotāja Anda pastāstīja, ka angļi izmanto tējas pauzes, lai izstāstītu un izsāpētu negatīvo pārvēršot to patīkamā sarunā. Paldies visiem par atnestajiem gardumiem, kas papildināja kafijas un tējas galdu.

Pēc tējas pauzes ieskatījāmies Latvijas televīzijas Ziņu dienesta sagatavotajā sižetā „Ceļš uz ziemeļiem. Norvēģijas variants”, kas dokumentāli stāsta par latviešu viesstrādniekiem Norvēģijā. Par viņu izjūtām, dzīvesveidu un dzīvošanas izmaksām atrodos šajā drēgnajā un lietainajā zemē. Pasākuma gaitā sekoja fragmenti no audiovizuālā projekta „Vizuālā Latvija” sagatavotajiem materiāliem atspoguļojot mazākumtautību kultūru un sabiedrisko daudzveidību. Noskatījāmies fragmentus par čigānu likumiem, ebreju Jaunā gada svinību tradīcijām un statistikas pētījumu par 150 etnosu darbību Latvijā. Šķiet, ka vizuālais materiāls ir veiksmīgs vienojošais elements pārdomām par redzēto un lasīto.

Lai pārbaudītu pasākuma dalībnieku erudīciju bibliotekāre Irēna Bistrova mums piedāvāja vārdu un valodu rēbusu spēli „Valodu banka”, kuras uzbūve neatpalika no televīzijā redzētā un arī iesaistīšanās ziemeļniecisko un ne tik ziemeļniecisko vārdu minēšanā, noritēja spraigi. Par katru pareizu atbildi atbildētājs saņēma ābolīti. Par absolūtu uzvarētāju ar 3 āboliem kļuva Anna Žuņa (skat. attēlā), kas savā īpašumā ieguva atlaidi kādai no izdevniecības Zvaigznes ABC izdotajām grāmatām. Taču itin visi klausītāji un skatītāji savā īpašumā ieguva „žeļejkonfekšu ģimeni”.

Noslēgumā paldies Andai par vēlmi un piedalīšanos šī gada „Krēslas stundā”. Savu viedokli par pasākumu un novada dzīvi izteica arī novada priekšsēdētājs Jānis Pumpurs. Ceram, ka mājup visi devāmies ar gaišām pārdomām par to, ko mēs kā tauta varam dot gan savam novadam, gan visai valstij, ņemot piemēru no tālajām ziemeļzemēm. Krēslas stundas vizuālo materiālu ikviens var vērot Stopiņu novada tīmekļa vietnē <http://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas/citadiba-dazadi><http://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas/citadiba-dazadi-daudzveidiba-ziemelvalstis>

Paldies Krēslas stundai uzticīgajiem! Ieva, Irēna un Daiga Ulbrokas bibliotēkā.

2012. gada 15. novembris.